

**O. O. Вітковський
Н. Б. Кузняк
С. І. Трифаненко**

Буковинський державний медичний
університет, м. Чернівці

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ МЕТОДОМ УВЕДЕННЯ В ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНУ РАНУ ДИЛАТАТОРІВ ІЗ НІКЕЛІД-ТИТАНУ, З ЕФЕКТОМ ПАМ'ЯТІ, ХВОРИХ ІЗ ПЕРЕЛОМАМИ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ, УСКЛАДНЕНИХ ГНІЙНО-ЗАПАЛЬНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Ключові слова: нікелід-титанові
дилататори, нижня щелепа,
перелом, дренаж, абсцес.

Резюме. У роботі наведені дані щодо особливостей лікування переломів нижньої щелепи з гнійно-запальними ускладненнями. Проведено пошук нових і актуальних методів лікування. Проведено порівняльну характеристику динамічних показників якості лікування гнійно-запальних процесів традиційним методом та із застосуванням нікелід-титанових дилататорів. Доведено клінічну ефективність застосування нікелід-титанових дилататорів, як ефективніший спосіб дренування післяопераційних ран, над традиційним дренуванням.

Вступ

Переломи нижньої щелепи становлять від 75 до 89% від загального числа травмованих із пошкодженням кісток лицевого скелета. Актуальність даної проблеми пояснюється тенденцією до зростання кількості травм щелепно-лицевої ділянки, важкістю їх перебігу внаслідок значного об'єму пошкодження тканин, комбінацією з травмами суміжних ділянок та життєвоважливих органів, довготривалим лікуванням та розвитком післятравматичних ускладнень [1,6]. Ряд авторів відмічають щорічний приріст кількості переломів кісток обличчя на 10-15% та збільшення термінів реабілітації вдвічі (при наявності ускладнень) [3]. Також частота ускладнень при переломах нижньої щелепи сягає, за даними літератури, до 40% [2]. Тому своєчасна рання діагностика та правильний вибір лікування переломів нижньої щелепи з посттравматичними ускладненнями залишаються важливими та актуальними.

Мета дослідження

Покращити ефективність лікування хворих із переломами нижньої щелепи ускладнених гнійно-запальними процесами шляхом уведення в післяопераційну рану дилататорів із нікелід-титану з ефектом пам'яті.

Матеріал і методи

Оцінку репараційних процесів у ділянці перелому нижньої щелепи та загоєння гнійно-запальних явищ у пацієнтів здійснювали шляхом загально-клінічних та рентгенологічних досліджень. Цифрові результати, отримані в ході виконання наукової роботи, опрацьовували з використанням програми Microsoft Excel, що входить до пакета Microsoft Office.

Використовували ранорозширювач із нікелід-титану марки TH-10. Дилататор має форму корони і складається з 4-8 дротових повертуючих витків.

Виготовлення приладу з нікелід-титану марки TH-10 дозволяє в охолодженному стані (0-5°C) легко зменшити діаметр дилататора більш ніж у 20 разів. Це спрощує введення приладу в післяопераційну рану та зменшує травматичність його встановлення. Під впливом температури тканин прилад, поступово приймаючи свою початкову форму, самофіксується в рані, виконуючи дилатацію рані.

Обговорення результатів дослідження

Сформовано дві групи хворих – основна і контрольна.

В основній групі (16 осіб) проводилося лікування із додатковим уведенням дилататорів із нікелід-титану в післяопераційну рану, а в контрольній групі (18 осіб) – лікування із використанням традиційних методів.

Для оцінки клінічної ефективності застосування нікелід-титанових дилататорів ми враховували наступні показники: зменшення набряку м'яких тканин (дoba), припинення виділення з рані (дoba), розсмоктування інфільтрату (дoba), перші ознаки грануляції та епітелізації рані (дoba), рентгенологічні ознаки утворення первинної кісткової мозолі (дoba), припинення міжщелепової іммобілізації (дoba).

Поява перших ознак утворення кісткової мозолі оцінювалася рентгенологічно [5].

Висновок

Отримані результати клінічних досліджень свідчать про достовірну ефективність викорис-

Таблиця

Результати лікування хворих основної та контрольної груп

Показник	Основна група (Дилатаційний метод) (n=16)	Контрольна група (Традиційний метод) (n=18)
Зникнення набряку м'яких тканин	5,1±0,3	5,4±0,4
Припинення ексудації	5,1±0,4*	7,3±0,7
Розсмоктування інфільтрату	6,3±0,4*	8,3±0,9
Перші ознаки грануляції та епітелізації рані	7,8±0,5*	10,6±0,8
Рентгенологічні ознаки утворення первинної кісткової мозолі	14,2±0,9*	16,5±0,6
Припинення міжщелепової іммобілізації	25±0,6*	28±0,7

Примітка. * - p < 0,05 при порівнянні показників із контролем

тання дилататорів із нікелід-титану в комплексному лікуванні гнійно-запальних процесів, які виникають унаслідок ускладнення переломів нижньої щелепи. Лікування пацієнтів даним методом дає змогу попередити розвиток посттравматичного остеоміеліту та нормалізувати процес регенерації кісткової тканини. [4].

Перспективи подальших досліджень

У процесі подальших досліджень планується підтвердити клінічну ефективність застосування дилататорів із нікелід-титану шляхом біохімічних та цитологічних досліджень.

Література 1. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології / Ю.Й. Бернадський. – Пер. 3-го рос. вид., перероб. і доп. – К. : Спалах, 2003. – 485 с. 2. Воздбудителі гнійно-воспалительних захворювань челюстно-лицової області та їх чутливість до антибіотикам / В.Г. Палий., А.С. Барило., А.А. Чеснокова., К.М. Сафонов // Biomedical and Biosocial Anthropology. – 2006. – N. 6. – P. 83 – 85. 3. Кулаков А.А. Хирургическая стоматология и челюстно-лицевая хирургия. Национальное руководство / А.А. Кулаков, Т.Г. Робустова, А.И. Неробеев // – М.: ГЕОТАР – Медіа, 2010. – 921 с. 4. Лікування гнійно-запальних захворювань м'яких тканин та пошкоджень нижньої щелепи / Тимофеев О.О., Весова О.П., Горобець О.В. [та ін.] / Збірник наукових праць співробітників КМАПО ім. П.Л.Шупика. – Київ, 2002. – Вип. № 11. – Кн. 3. – С. 451 – 458. 5. Рабухина Н.А. Перспективы рентгенологических исследований в стоматологии и челюстно-лицевой хирургии / Н.А. Рабухина // Перспективы развития современной стоматологии : сб. науч. тр. – Екатеринбург, 1997. – С. 165 – 167. 6. Рожко М.М. Стоматологія: Том 2. Навчальне видання / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко; за редакцією проф. М.М. Рожко // – К.: Книга плюс, 2010. – 557 с.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЛЕЧЕНИЯ МЕТОДОМ ВВОДА В ПОСЛЕОПЕРАЦИОННУЮ РАНУ ДИЛАТАТОРОВ ИЗ НИКЕЛИД-ТИТАНА С ЭФФЕКТОМ ПАМЯТИ, БОЛЬНЫХ С ПЕРЕЛОМАМИ НИЖНЕЙ ЧЕЛЮСТИ, ОСЛОЖНЕННЫХ ГНОЙНО-ВОСПАЛИТЕЛЬНЫМИ ПРОЦЕССАМИ

A. A. Витковский, N. B. Кузняк, S. I. Трифаненко

Резюме. В работе приведены данные относительно особенностей лечения переломов нижней челюсти с гнойно-воспалительными осложнениями. Проведен поиск новых и актуальных методов лечения. Проведена сравнительная характеристика динамических показателей качества лечения гнойно-воспалительных процессов традиционным методом и с применением никелид-титановых дилататоров. Доказано клиническую эффективность применения никелид-титановых дилататоров, как более эффективного способа дренирования послеоперационных ран, в сравнении с традиционным дренированием.

Ключевые слова: никелид-титановые дилататоры, нижняя челюсть, перелом, дренаж, абсцесс.

THERAPEUTIC EFFICACY WITH THE METHOD OF INTRODUCING SHAPE MEMORY EFFECT NIKELIDE-TITANIUM DILATATORS INTO POST-OPERATIVE WOUND OF THE PATIENTS WITH MANDIBULAR FRACTURES COMPLICATED BY PURULENT-INFLAMMATORY PROCESSES

O. O. Vitkovsky, N. B. Kuzniak, S. I. Tryfanenko

Abstract. The work presents the data concerning peculiarities of treatment of mandibular fractures with purulent-inflammatory complications. The search of new and topical methods of treatment has been done. A comparative characteristics of dynamic quality indices to treat purulent-inflammatory processes by traditional method and by means of nikelite-titanium dilatators has been performed. Clinical efficacy of applying nikelite-titanium dilatators, as more effective method to drainage post-operative wounds than a traditional one, has been proved.

Key words: никелид-титановые дилататоры, мандible, fracture, drainage, abscess.

Bukovyna State Medical University (Chernivtsi)

Clin. and experim. pathol.- 2013.- Vol.12, №2 (44).-P.55-56.

Надійшла до редакції 17.05.2013

Рецензент – проф. О.Б.Бєліков

© O. O. Вітковський, Н. Б. Кузняк, С. І. Трифаненко, 2013